

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

WARSZAWA.

Nr. 22.

1 grudnia 1930.

T R E Ś Ć:

ROZPORZĄDZENIE:

Str.

21. Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 1930 r. o utworzeniu urzędu notariusza w Będzinie w okręgu sądu okręgowego w Sosnowcu 466

OKÓLNIKI:

- Nr. 1584/II. G. S./30 w sprawie uzupełnienia wzoru repertorium notariuszy w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie 466
- Nr. 1585/I. U./30 w sprawie przyznawania w porę prawa ubogich zwalnającego od załączenia kaucji do wyводу kasacji (w sprawach karnych). 466
- Nr. 1586/III. P. W./30 w sprawie kredytowania należności przez działy pracy więzień. 467
- Nr. 1587/I. U./30 w sprawie stosowania aresztu tymczasowego do osób odbywających karę pozbawienia wolności. 470
- Nr. 1588/I. U./30 w sprawie ścisłego stosowania art. 45 §§ 2 i 3 k. p. k. 471

KOMUNIKATY:

- w sprawie uzupełnień i zmian w podziale m. st. Warszawy na rewiry egzekucyjne 473
- w sprawie zmian w podziale terytorjum okręgu sądu okręgowego w Pińsku na rewiry egzekucyjne 474
- w sprawie wykładni ustawy o opłatach stemplowych. 474
- w sprawie komornego za mieszkanie służbowe. 475

UZUPEŁNIENIE do wykazu zaliczek w znaczkach sądowych (Dz. Urz. Nr. 5/26) 475

BIBLIOGRAFJA 476

21.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 1930 r. o utworzeniu urzędu notariusza w Będzinie w okręgu sądu okręgowego w Sosnowcu.

Na podstawie art. 4 ustawy notarialnej z 1866 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Tworzy się trzeci urząd notariusza przy wydziale hipotecznym sądu powiatowego w Będzinie z siedzibą notariusza w Będzinie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 r.

Minister Sprawiedliwości:

St. Car

OKÓLNIK Nr. 1584/II. G. S./30

w sprawie uzupełnienia wzoru repertorium notariuszy w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

W porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli zarządzam uzupełnienie wzoru repertorium notariuszy (§ 2 Przepisów dla notariuszy jako specjalnych poborców z dn. 10 marca 1930 r. Dz. Urz. Nr. 6) przez dodanie dwu rubryk: „opłaty stemplowe od spółek” jako rubryki 8, oraz „10% dodatek” jako rubryki 15. Rubryki z numeracją dotychczasową 8 — 13 otrzymują numery kolejne 9 — 14, rubryka zaś „na rzecz notariusza” — numer 16.

Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 r.

Warszawa, dnia 24 listopada 1930 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. Sieczkowski
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1585/I. U./30

w sprawie przyznawania w porę prawa ubogich zwalniającego od załączenia kaucji do wywodu kasacji (w sprawach karnych).

Do wszystkich sądów.

W myśl art. 491 § 1 k. p. k. do wywodu kasacji załącza się dowód wpłacenia lub wysłania pocztą do kasy sądowej kaucji w wysokości stu złotych, bez czego kasacji się nie przyjmuje. Obowiązek ten musi być dopełniony przed upływem terminu do wywodu kasacji.

Według art. 492 lit. e) k. p. k. od składania kaucji są wolne osoby, którym sąd przyznał prawo ubogich. Prawo to musi więc już danej osobie przysługiwać, uzyskanie go dopiero po upływie terminu do wywodu kasacji, nie naprawi wadliwości kasacji założonej z obrazą art. 491 i 492 lit. e) k. p. k. Po upływie tego terminu zarówno złożenie kaucji, jak i uzyskanie prawa ubogich nie usuwa braku, że oskarżony wniósł

wywód bez załączenia dowodu wpłacenia lub wysłania kaucji i nie mając przyznanego prawa ubogich.

Oskarżeni często proszą o przyznanie prawa ubogich dopiero po ogłoszeniu wyroku, nawet dopiero podczas biegu terminu do wywodu kasacji, niejednokrotnie równocześnie z wniesieniem wywodu. Decydującą datą, kiedy prawo ubogich zostało przyznane, jest dzień powzięcia przez sąd postanowienia o przyznaniu tego prawa, a nie dzień wniesienia prośby. Powzięcie przez sąd postanowienia dopiero po upływie terminu do wywodu jest dla oceny prawidłowego wniesienia wywodu bez znaczenia, choćby było przychylnie. Skutki przyznania prawa ubogich dotyczą bowiem postępowania dalszego następującego po przyznaniu. Przyznanie nie ma skutku wstecznego.

Strona opóźniając przedstawienie prośby o przyznanie prawa ubogich sama ponosi winę ujemnych skutków opóźnienia. Z drugiej strony obowiązkiem sądu jest rozstrzygnąć prośbę tak wcześnie, aby wszelki zarzut zaniedbania był wyłączony. W razie upływu terminu do wywodu w dniu wniesienia prośby (oddzielnie lub łącznie z wywodem) należy ją rozpatrzyć tego samego dnia. Usprawiedliwieniem przekroczenia terminu mogłoby być takie wniesienie prośby w dniu ostatnim, że tok czynności w sądzie nie dawałby już możliwości bezzwłocznego jej rozpoznania.

O odmówieniu prawa ubogich należy stronę zawiadomić bezzwłocznie oddzielnie, a nie równocześnie z odmową przyjęcia kasacji, jeżeli strona wniosła o to prawo tak wcześnie, że termin siedmiodniowy z art. 224 k. p. k. jeszcze nie upłynął, zaczem możliwe jest uzupełnienie skargi kasacyjnej kaucją w tym ustawowym terminie.

Możliwe są wypadki, że strona dołączy z ostrożności do wywodu dowód wpłacenia kaucji, prosząc jednak o przyznanie prawa ubogich, co w wyjątkowych wypadkach może być uzasadnione (np. strona uboga pożyczyła sto zł, co jest dla niej bardzo dotkliwym ciężarem). Jeżeli sąd udzieli prawa ubogich przed upływem terminu do wywodu, kaucję należy stronie zwrócić. Odmówienie prawa ubogich lub przyznanie go po upływie powyższego terminu uzasadnia zatrzymanie kaucji i przyjęcie kasacji, chyba że strona wogóle cofnie kasację ze skutkiem prawnym (art. 489 § 2, 461 k. p. k.).

Powyższych wyjaśnień udzielałam ze względu na orzeczenie całej Izby II Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada b. r., które będzie zamieszczone w zbiorze urzędowym.

Warszawa, dnia 26 listopada 1930 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. Sieczkowski
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1586/III. P. W./30

w sprawie kredytowania należności przez działy pracy więzień.

Do wszystkich władz więziennictwa.

Bilanse niektórych działów pracy więzień wykazują duże należności od dłużników, zaległe od roku i więcej czasu, które w tych bilansach stanowią największe pozycje stanu majątkowego. Powstaje to z tego powodu, że naczelnicy więzień względnie kierownicy działów pracy, nie przestrzegając przepisów zawartych w pismach okólnych: Nr. 687/III. P.

W./24 z dnia 13 marca 1924 r., ustęp 3 i Nr. 861/III. P. W./25 z dnia 21 lutego 1925 r. (Dz. Urz. Min. Spraw. Nr. 7 z 1924 r. i Nr. 5 z 1925 r.), udzielają odbiorcom produkcji więziennej kredytu na otwarty rachunek bez żadnych ograniczeń co do zabezpieczenia należności i terminów płatności, a następnie mało energicznie ściągają te należności. Bywa i tak, że kierownictwo działów pracy więzień przystępuje do ściągania należności od dłużników po upływie dłuższego czasu od daty zaległości na skutek interwencji Ministerstwa Sprawiedliwości. Często okazuje się, że niektóre należności wobec zmiany przez dłużnika miejsca zamieszkania, braku adresu lub śmierci dłużnika są nie do ściągnięcia i muszą być spisane na straty.

Dłużnikami działów pracy, zalegającymi z wpłatami należności, są również urzędnicy więzienni, którzy wbrew pismu okólnemu Nr. 940/III. P. W./25 z dnia 16 października 1925 r. (Dz. Urz. Min. Spraw. Nr. 21 z 1925 r.) w dalszym ciągu zadłużają się w działach pracy na sumy przekraczające ich możliwości płatnicze.

Dowolne udzielanie kredytu powoduje to, że stały odpływ kapitału obrotowego działów pracy więzień, lokowanego beczynnym w należnościach u dłużników, po pewnym czasie całkowicie wyczerpuje tenże kapitał, co uniemożliwia normalną produkcję. Działy pracy więzień, nie mając dostatecznego płynnego kapitału obrotowego, zadłużają się u dostawców surowców i materiałów, a korzystają z tego kredytu dopóki mają możliwość spłacania w terminach należności dostawców. Z chwilą, gdy ta możliwość ustaje i nie są dotrzymywane przez działy pracy więzień terminy płatności, dostawcy surowców i materiałów odmawiają dalszego kredytu i, jak to było w kilku wypadkach, występują ze swoimi pretensjami na drogę sądową.

Tego rodzaju gospodarka jest szkodliwa dla interesów działów pracy i Skarbu Państwa, przeto nie może być nadal tolerowana. Obroty kredytowe w obecnych warunkach gospodarczych są nieuniknione, ale kredyt może być udzielany tylko wówczas, jeżeli daje pełną gwarancję, że będzie spłacony w terminie.

Wobec czego polecam zaniechać stosowania dotychczasowych praktyk kredytowych, a przestrzegać następujących zasad:

1) Przy przyjmowaniu zamówień należy obowiązkowo ustalać zgóry ceny wykonania ich i warunki płatności należności, które powinny być podane w zamówieniach, wypisanych zgodnie z §§ 12, 13 i 14 przepisów rachunkowo-kasowych dla działów pracy więzień z dnia 18 marca 1930 r.

2) Zamawiający powinien, o ile robota ma być wykonana z surowców i materiałów działu pracy więzienia i suma zamówienia przekracza zł 100, wpłacić do kasy działu pracy przy przyjęciu zamówienia zaliczkę w wysokości minimum 25% ceny umówionej.

3) Przy odbiorze wykonanej roboty lub sprzedanych wyrobów gotowych, odbiorca powinien przypadające działowi pracy więzienia należności uścić zaraz gotówką, lub weksłami z terminami płatności nie dłuższymi jak 6 miesięcy.

Kredytu na dłuższe od 6 miesięcy terminy mogą udzielać tylko te działy pracy więzień, które otrzymają specjalne zezwolenie Ministerstwa Sprawiedliwości.

4) Odbiór wykonanej roboty lub sprzedanych wyrobów gotowych na kredyt winien być pokwitowany przez odbierającego na zamówieniu lub na zapotrzebowaniu do magazynu. Przy wysyłce towaru pocztą lub koleją dołącza się do zamówienia względnie zapotrzebowania kwit pocztowy albo wtórnik kolejowego listu przewozowego.

5) Weksle mogą być przyjęte na pokrycie należności działu pracy z tytułu wykonanych zamówień lub sprzedanych wyrobów gotowych pod warunkiem, o ile są wystawione według wymagań prawa wekslowego z dnia 14 listopada 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926 z 1924 r.) i posiadają kilka lub co najmniej jeden indos (żyro) albo poręczenie oraz gdy wystawca lub indosanci (żyrenci) albo poręczyciele są majątkowo odpowiedzialni.

6) Weksel bez indosu (żyra) lub poręczenia może być przyjęty na odpowiedzialność przyjmującego naczelnika więzienia lub kierownika działu pracy, o ile nie wzbudza żadnych wątpliwości co do wykupienia w terminie płatności.

7) Weksle przyjęte muszą być natychmiast wpisane do księgi wekslowej działu pracy (wzór Nr. 24 § 42 przepisów rachunkowo-kasowych) i numerowane numerem bieżącym księgi wekslowej, a następnie zaksięgowane w innych odpowiednich księgach buchaltaryjnych.

8) Weksle powinny być przechowywane w kasie działu pracy więzienia. Dyskonto weksli, t. j. puszczanie ich w obieg z podpisem (żyrem) naczelnika więzienia lub kierownika działu pracy pod żadnym względem jest niedopuszczalne. Możliwe jest tylko oddanie weksli do inkasa bankowego (P. K. O.).

9) Weksle niewykupione w dniu płatności powinny być najpóźniej na drugi dzień oddane do protestu i skierowane na właściwą drogę, celem uzyskania klauzuli sądowej i egzekutywy.

10) Kredyt na otwarty rachunek w działach pracy więzień jest zasadniczo niedopuszczalny.

Jako wyjątek kredyt na otwarty rachunek może być udzielony na czas określony wyżej w pkt. 3 na odpowiedzialność naczelnika więzienia lub kierownika działu pracy tylko osobom znanym osobiście, mającym stałe miejsce zamieszkania, odpowiedzialnym majątkowo i solidnym pod względem płatności.

11) Kredyt wekslowy lub na otwarty rachunek może być udzielony ze spłatą jednorazową, lub w kilku terminach, w tak zwanych ratach miesięcznych.

12) Przy udzielaniu kredytu wekslowego lub na otwarty rachunek należy zgóry doliczać do sumy kredytowanej 1% w stosunku miesięcznym: a) przy kredycie płatnym jednorazowo należy doliczać tyle jednostek całych procentu, na ile miesięcy udziela się kredytu, np.: przy 3-ch miesięcznym kredycie dolicza się do sumy kredytowanej 3% tej sumy, przy 2 miesięcznym — 2% sumy kredytowanej, b) przy kredycie płatnym w kilku równych ratach miesięcznych należy doliczać do sumy kredytowanej: płatnej w 2-ch ratach miesięcznych 1,5%, 3-ch ratach — 2%, 4-ch ratach — 2,5%, 5-ciu ratach — 3%, 6-ciu ratach — 3,5%, czyli za każdy miesiąc następny oprocentowanie zwiększa się o 0,5%. Suma procentu powinna być dopisana do sumy kredytowanej w zamówieniu lub zapotrzebowaniu do magazynu w oddzielnej pozycji, zaś w rachunku wykazana w ogólnej sumie należnej i księgowana łącznie z tą sumą należności.

W wypadku spłaty kredytowanej należności przed terminem płatności może być udzielone sconto w stosunku do czasu przedterminowej spłaty i w wysokości nie większej od sumy procentu doliczonego do spłaconej przed terminem należności.

Kredytu udzielanego personelowi więziennemu oraz urzędnikom Ministerstwa Sprawiedliwości i sądownictwa na termin zgóry ustalony nie należy oprocentowywać.

W razie, jeżeli należność kredytowana przez dział pracy więzienia na rachunek otwarty, nie zostanie zapłacona w terminie zgóry ustalo-

nym, należy pobierać za dalszy kredyt, przy wpłacie tej należności, 1% w stosunku miesięcznym za cały okres zaległy po terminie płatności, bez względu, czy tym dłużnikiem będzie osoba lub instytucja prywatna, czy pracownik więziennictwa, Ministerstwa Sprawiedliwości lub też sądownictwa.

13) Działy pracy więzień, mając obowiązek pilnowania, aby należności u dłużników były regulowane w ściśle ustalonych terminach płatności, powinny ze swej strony wszystkie zaciągnięte przez nie długi u dostawców surowców i materiałów spłacać akuratnie i nie zadłużać się na sumy przekraczające ich możność płatniczą.

14) Zasady wymienione wyżej w punktach 1 — 12 nie powinny być stosowane względem instytucji państwowych.

Ścisłe wykonanie powyższego zarządzenia będzie przestrzegane z całą surowością.

Zarządzenie niniejsze unieważnia wszystkie poprzednie w tej sprawie przepisy.

Warszawa, dnia 24 listopada 1930 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Sieczkowski*

Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1587/I. U./30

w sprawie stosowania aresztu tymczasowego do osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Sądy (sędziowie śledczy, sędziowie powiatowi, sądy orzekające) stosując areszt tymczasowy do osób odbywających karę pozbawienia wolności wydają zarządom więzienia nakaz (odpis postanowienia), wskutek którego kara pozbawienia wolności ulega przerwie, a odbywający ją jako oskarżony o nowe przestępstwo przechodzi na oddział więźniów śledczych.

Ten tryb postępowania nie jest zgodny z ustawą. Najczęstszą podstawą stosowania aresztu tymczasowego jest obawa ukrywania się (ucieczka) oskarżonego. Areszt jest wówczas uzasadniony przepisem art. 165 lit. a) k. p. k. Obawa taka nie będzie jednak w przeważających wypadkach uzasadniona, jeżeli oskarżony pozostaje już w więzieniu jako prawomocnie skazany za inny czyn. Pozostaje on bowiem, tak samo, jak w więzieniu śledczym, pod strażą i w zamknięciu. W tym stanie rzeczy brak na dany okres ziszczenia się warunków art. 165 lit. a) k. p. k. Obawa ucieczki powstaje dopiero w wypadku, gdyby dana osoba miała być wypuszczona na wolność z jakiegokolwiek powodu, np. z powodu ukończenia kary, przerwy, przedterminowego zwolnienia lub ulaskawienia. Zastosowanie aresztu tymczasowego z powodu obawy ucieczki mogłoby być uzasadnione także wówczas, gdy odbywający karę miałby być zatrudniony na robotach poza więzieniem, albo gdy z powodu czynu nowego grozi mu kara znaczna, a odbywa karę za czyn pomniejszego znaczenia np. karę aresztu, gdzie szczególnie ścisły dozór zapobiegający ucieczce nie jest konieczny.

Sędziowie, decydując zastosowanie aresztu tymczasowego, winni brać pod uwagę powyższe okoliczności tem bardziej, że k. p. k. nie przewiduje przerwy w wykonywaniu kary (art. 538 — 540 k. p. k.), ani ze

względem na areszt tymczasowy (śledczy), ani ze względu na możliwość orzeczenia w danym wypadku kary łącznej. Jeżeli więc w danym więzieniu dozór więźniów karnych tej kategorii, do której należy oskarżony, jest dostatecznie ścisły, postanowienie sędziego winno zawierać **ograniczenie**, że areszt tymczasowy **winien być wykonany dopiero z chwilą**, gdy pozostający na karze miałby być wypuszczony na wolność z jakiegokolwiek powodu. W wypadku takiego ograniczenia nie wolno również używać danego więźnia do prac pozawięziennych.

Jeżeli w danym więzieniu dozór więźniów karnych tej kategorii, do której należy oskarżony nie jest dostatecznie ścisły, sędzia rozważy, czy należy wydać postanowienie o aresztowaniu, zawierające wspomniane wyżej ograniczenie, a zarazem zapewnić się, że zarząd więzienia zastosuje ściślejszy dozór, czy też ze względu na niemożliwość takiego nadzoru należy w wykonaniu postanowienia przenieść oskarżonego natychmiast do kategorii więźniów śledczych.

Oczywiście, gdy ustaną wogóle podstawy stosowania aresztu tymczasowego np. z powodu umorzenia sprawy, należy wydać postanowienie uchylające poprzednie zarządzenie aresztu, mimo zawarte w niem ograniczenia.

W czasie odbywania kary przez więźnia, który w razie zwolnienia miałby przejść do kategorii tymczasowo aresztowanych, nie powinno się doń stosować przerwy kary i przedterminowego zwolnienia.

Powyższe zasady należy stosować także w wypadkach aresztu tymczasowego według art. 165 lit. c), d) k. p. k., a także art. 165 lit. b) k. p. k. W dopiero co powołanym wypadku wystarczy zazwyczaj porozumieć się z zarządem więzienia co do odseparowania danego więźnia od innych osób, z którymi porozumienie się mogłoby wpłynąć ujemnie na śledztwo lub dochodzenie, co do kontroli korespondencji i t. p. środków zapobiegających matactwu.

Ponieważ w omawianych wypadkach w myśl postanowienia sędziego wykonanie aresztu tymczasowego doznaje odroczenia, przeto terminy przewidziane w art. 171 i 172 k. p. k. liczą się od dnia rzeczywistego zastosowania aresztu tymczasowego, tak samo, jak w wypadku wydania sądowego postanowienia aresztowania przeciw osobie, pozostającej na wolności, terminy te liczą się od dnia jej ujęcia.

Warszawa, dnia 27 listopada 1930 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Sieczkowski*

Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1588/I. U./30

w sprawie ścisłego stosowania art. 45 §§ 2 i 3 k. p. k.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości.

Kodeks postępowania karnego w licznych przepisach przekazuje „prezesowi sądu” wydawanie zarządzeń. Niektóre sądy dotąd, mimo re-skryptów Ministerstwa zwracających uwagę na przepisy art. 45 §§ 2 i 3 k. p. k. stosują odnośne przepisy kodeksu o zarządzeniach „prezesa sądu” w ten sposób, że zarządzenie wydaje zawsze prezes danego sądu. Wbrew przepisom art. 45 §§ 2 i 3 k. p. k. prezesowi sądu, obarczonemu w większych sądach czynnościami administracyjnymi, przybywają nadto czynności proceduralne przewidziane k. p. k. w poszczególnych sprawach zarówno w samym sądzie okręgowym, jak i wskutek zwracania się do niego sędziów powiatowych.

Ministerstwo wyjaśnia ponownie co następuje:

1. W postępowaniu przed sądami okręgowymi zarządzenia, przygotowujące rozprawę główną, należą do „prezesa sądu” (art. 284 — 302). Dopiero zarządzenia w toku rozprawy głównej należą do przewodniczącego danego kompletu sądzącego sprawę (art. 303 i n.) z zastrzeżeniem dla stron odwołania się od zarządzenia przewodniczącego do sądu (art. 313). W myśl art. 45 § 2 k. p. k. (§ 97 reg. og.), zamieszczonego w części ogólnej o orzeczeniach i zarządzeniach (Ks. I rozdz. III), **w sądach podzielonych na wydziały** zarządzenia wydaje „przewodniczący wydziału”. Prezes sądu wydaje więc zarządzenia, przygotowujące rozprawę, tylko wówczas, gdy jest przewodniczącym wydziału, do którego sprawa według podziału czynności należy. Przepisy proceduralne, licząc się z przepisami o ustroju sądów, odróżniają prezesa sądu, który jako kierownik sądu, spełnia czynności administracyjne (art. 65 i n. u. s. p.), przewodniczących wydziałów, na które sąd jest podzielony (art. 17 u. s. p. § 80 — 101 reg. og.) i przewodniczących składu rozpoznającego sprawę (art. 21 — 23 u. s. p.).

Wydziały składają się w zasadzie przynajmniej z **pięciu sędziów** (§ 82 reg. og.); przewodniczącym jest prezes, wiceprezes lub sędzia (§ 89 reg. og.); każdy wydział ma osobny sekretariat. Stosownie do liczby sędziów w danym wydziale możebne jest stworzenie dwu i więcej kompletów sądzących. Przewodniczący wydziału, wyznaczając termin rozprawy (art. 291 k. p. k., § 101 reg. og.), wyznacza równocześnie według uznania komplet sądzący, jeżeli zgromadzenie ogólne nie oznaczyło uprzednio stałych zasad (§ 93 reg. og.), w szczególności wyznacza przewodniczącego kompletu, o ile sam nie przewodniczy. Przewodniczący wydziału wyznacza — także w wypadkach, gdy ustawa nie wymaga ustanowienia sprawozdawcy, — jednego z sędziów składu sądzącego, który ma się zapoznać dokładnie ze sprawą (§ 161 ust. 1 reg. kar.). Sędzia ten nie musi być równocześnie przewodniczącym rozprawy (§ 161 reg. og.); przewodniczyć może — o ile nie przewodniczy sam przewodniczący wydziału — bądź sędzia starszy służbowo, bądź sędzia inny, wyznaczony przez przewodniczącego wydziału, ze względu na szczególne kwalifikacje uzdatniające do kierownictwa rozprawą.

Prezes sądu będzie więc w sądzie podzielonym na wydziały powołany do wydania zarządzeń, przygotowujących rozprawę tylko wyjątkowo (§ 96 reg. og. art. 59 u. s. p.). Również ustanowienia obrońcy z urzędu w myśl art. 89 k. p. k. w sprawach, należących do właściwości sądu okręgowego, władni są dokonywać przewodniczący wydziałów, jakkolwiek zarządzenie bezpośrednie prezesa sądu, ustanawiające obrońcę z urzędu będzie mimo to ważne (art. 59 u. s. p.). Dla zapewnienia równomiernego obciążenia adwokatów powoływanych do obrony z urzędu, należałoby wydać odpowiednie zarządzenie administracyjne (np. ewidencja ogólna w sekretariacie prezydyjnym lub w sekretariacie jednego z wydziałów karnych).

2. Niektóre sądy powiatowe zwracają się w postępowaniu przed temi sądami (art. 441 — 447 k. p. k.) do prezesów sądów o ustanowienie obrońcy z urzędu, powołując się na przepis art. 88 i 89 k. p. k. Sprzeciwia się to art. 45 § 3 k. p. k., według którego w sądach powiatowych zarządzenia wydaje sędzia tegoż sądu.

Warszawa, dnia 27 listopada 1930 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Sieczkowski*
Podsekretarz Stanu

KOMUNIKAT

w sprawie uzupełnień i zmian w podziale m. st. Warszawy na rewiry egzekucyjne.

Prezes sądu okręgowego w Warszawie wprowadził z dn. 15 listopada 1930 r. następujące uzupełnienia i zmiany w dotychczasowym podziale m. st. Warszawy na rewiry egzekucyjne:

38-my rewir egzekucyjny dla spraw egzekucji należności Kasy Chorych m. st. Warszawy obejmuje terytorjum okrażone ulicami: parzystą stroną Alei Jerozolimskich, parzystą stroną ulicy Grójeckiej do ulicy Niemcewicza, parzystą stroną ulicy Niemcewicza do toru kolejowego, torem kolejowym do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego przez tory kolejowe do ulicy Kolejowej, ulicą Kolejową do ulicy Prądzyńskiego, parzystą stroną ulicy Prądzyńskiego do zbiegu z ulicą Wolską, parzystą stroną ulicy Wolskiej do granic miasta, granicami miasta na północ i na wschód do brzegu Wisły, brzegiem Wisły do toru kolejowego, torem kolejowym do ulicy Szymanowskiej, ulicą Szymanowską do toru kolejowego, do ulicy Kłopot, ulicą Kłopot do ulicy Bonifraterskiej, nieparzystą stroną ulicy Bonifraterskiej, nieparzystą stroną ulicy Nowiniarskiej do Placu Kasińskich, nieparzystą stroną Placu Kasińskich do ulicy Miodowej, nieparzystą stroną ulicy Miodowej do Krakowskiego Przedmieścia, nieparzystą stroną Krakowskiego Przedmieścia od zbiegu ulicy Miodowej z Krakowskim Przedmieściem do Nowego Świata, nieparzystą stroną Nowego Świata do zbiegu z Alejami Jerozolimskimi.

Rewir ten, jak również prowadzenie egzekucji w sprawach specjalnie zleconych, powierzono komornikowi Bolesławowi Borzęckiemu z siedzibą przy ulicy Ogrodowej Nr. 25.

39-ty rewir egzekucyjny dla spraw egzekucji należności Kasy Chorych m. st. Warszawy obejmuje terytorjum okrażone ulicami: nieparzystą stroną Alei 3-go Maja od brzegu Wisły do Nowego Świata, nieparzystą stroną Alei Jerozolimskich, nieparzystą stroną ulicy Grójeckiej do ulicy Niemcewicza, nieparzystą stroną ulicy Niemcewicza do toru kolejowego, torem kolejowym do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego przez tory kolejowe do ulicy Kolejowej, nieparzystą stroną ulicy Kolejowej do ulicy Prądzyńskiego, nieparzystą stroną ulicy Prądzyńskiego do zbiegu z ulicą Wolską, nieparzystą stroną ulicy Wolskiej do zbiegu z ulicą Prądzyńskiego do granic miasta, granicami miasta do ulicy Wolskiej na południe i wschód do brzegu Wisły, brzegiem Wisły do mostu Poniatowskiego (Al. 3-go Maja).

Rewir ten, jak również prowadzenie spraw specjalnie zleconych, powierzono komornikowi Marjanowi Zarychcie.

40-ty rewir egzekucyjny dla spraw egzekucji należności Kasy Chorych m. st. Warszawy obejmuje terytorjum Pragi tudzież terytorjum m. st. Warszawy, okrażone ulicami: mostem Poniatowskiego i Al. 3-go Maja (parzystą stroną Al. 3-go Maja) do Nowego Świata, parzystą stroną Nowego Świata (od zbiegu z Al. 3-go Maja) do Krakowskiego Przedmieścia, parzystą stroną Krakowskiego Przedmieścia do ulicy Miodowej, parzystą stroną ulicy Miodowej, parzystą stroną Placu Kasińskich, parzystą stroną ulicy Nowiniarskiej, parzystą stroną ulicy Bonifraterskiej, ulicą Kłopot do ulicy Szymanowskiej, ulicą Szymanowską do toru kolejowego, torem kolejowym do brzegu Wisły, brzegiem Wisły do mostu Poniatowskiego i Al. 3-go Maja.

Rewir ten, jak również prowadzenie spraw specjalnie zleconych, powierzono komornikowi Tomaszowi Pawełkiewiczowi z siedzibą przy ulicy Matejki Nr. 7.

Dotychczasowy 4-ty rewir egzekucyjny powierzono tymczasowo komornikowi Teofilowi Mieczysławskiemu, z siedzibą przy ulicy Aleje Jerozolimskie Nr. 17.

Dotychczasowy 7-my rewir egzekucyjny, opróżniony przez komornika Słowikowskiego, powierzono komornikowi Gustawowi Zawadzkiemu, z siedzibą przy ulicy Marszałkowskiej Nr. 61 m. 3.

Dotychczasowy 8-my rewir egzekucyjny, opróżniony przez komornika Tomasza Pawełkiewicza, powierzono komornikowi Teofilowi Mieczysławskiemu, z siedzibą przy ulicy Aleje Jerozolimskie Nr. 17.

Dotychczasowy 15-ty rewir egzekucyjny, wakujący po zmarłym komorniku Siarkiewicz, powierzono komornikowi Wawrzyńcowi Słowikowskiemu, z siedzibą przy ulicy Krochmalnej Nr. 47.

Dotychczasowy 17-ty rewir egzekucyjny, opróżniony przez komornika Rudolfa Zarembę, powierzono komornikowi Hipolitowi Spaczyńskiemu.

Dotychczasowy 29-ty rewir egzekucyjny, opróżniony przez komornika Bolesława Borzęckiego, powierzono komornikowi 17-go rewiru egzekucyjnego Rudolfowi Zarembie, z siedzibą przy ulicy Florjańskiej Nr. 8.

KOMUNIKAT

w sprawie zmian w podziale terytorium okręgu sądu okręgowego w Pińsku na rewiry egzekucyjne.

Prezes sądu okręgowego w Pińsku podzielił z dn. 1 grudnia 1930 r. rewir egzekucyjny przy sądzie powiatowym w Morocznie na dwa rewiry w sposób następujący:

1 rewir obejmuje gminy: moroczańską, kuchocko-wolską i miasteczko Nobel; rewir ten przydzielono komornikowi Erastowi Falewiczowi, z siedzibą w Morocznie.

2 rewir obejmuje: gminę wiczowską, miasteczka: Serniki i Pohost Zarzeczny oraz wieś Stare-Konie; rewir ten przydzielono komornikowi Franciszkowi Jozajtisowi z siedzibą w Pohoście-Zarzecznym.

KOMUNIKAT

w sprawie wykładni ustawy o opłatach stemplowych.

Do wiadomości urzędów wymiaru sprawiedliwości.

Stosownie do § 3 reg. og. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 934 z r. 1928), Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadamia, że w numerach 23, 25, 27, 29 i 30 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu za 1930 r. poz. 431, 446, 470, 490 i 502 ogłoszona została wykładnia ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570 i Nr. 123, poz. 715 z roku 1926), dotycząca artykułów 1, 52, 94, 114, 117, 139, 140, 145, 154 i 157 powołanej ustawy.

KOMUNIKAT

w sprawie komornego za mieszkanie służbowe.

Do wiadomości wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz Komisji Kodyfikacyjnej.

Ministerstwo Skarbu, Warszawa, dnia 6 listopada 1930 r. Nr. D. III. 2875/I/30. Do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w/m.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że pomimo wydania przez Ministerstwo Skarbu okólnika z dnia 28 marca 1930 r. w sprawie wypłaty części zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928 L. D. III. 696/I/30, wyjaśniającego, że z wprowadzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 186) uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) wynika tylko, iż zajmowanie w roku 1928 mieszkań służbowych nie odbiera prawa do otrzymania na zasadzie ustawy z dnia 26 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 90) 1/3 części zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928 Kuratorjum Okręgu Szkolnego we Lwowie miało obniżyć swym pracownikom z ważnością od dnia 1 marca, t. j. dnia wejścia w życie przytoczonego rozporządzenia Rady Ministrów komorne za mieszkania służbowe do wysokości stawek dodatku mieszkaniowego, obowiązujących w roku 1928.

Stwierdzając brak uzasadnienia dla tego rodzaju wykładni rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 186) i to zarówno z punktu widzenia brzmienia, jak i intencji odpowiedniego przepisu, Ministerstwo Skarbu prosi Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o bezzwłoczne zbadanie powyższej sprawy, a w razie okazania się, że wiadomość otrzymana przez Ministerstwo Skarbu odpowiada prawdzie o wydanie odpowiednich zarządzeń, a w szczególności o zarządzenie ściągnięcia niedopłaconego komornego za mieszkania służbowe.

Uzupełnienie do wykazu zaliczek w znaczkach sądowych
(Dz. Urz. Nr. 5/26).

Nazwa sądu	Zaliczka	Właściwa kasa skarbową	U w a g i
Sąd pow. w Augustowie	600	w Augustowie	dotychczas 300
" " " Żelechowie	1.200	" Garwolinie	" 900
" " " Sokołowie	1.000	" Sokołowie	" 500
" " " Łukowie	2.000	" Łukowie	" 500
" " " Puławach	1.000	" Puławach	" 500

BIBLIOGRAFJA.

„Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny“.

Wyszedł z druku 4-ty zeszyt „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego”. Na treść zeszytu składają się: *Artykuły*: Prof. Makarewicz: „Powrotna fala”; Bouffał Br.: „Wyjęcie wojny z pod prawa w Pakcie Kelloga”; Kierski prez.: „Bilans Prac Komisji Kodyfikacyjnej”; Gidyński dr.: „Czy adwokat jako rzecznik strony w procesie karnym podlega t. zw. sesyjnej władzy porządkowej”; Pietkiewicz Z.: „Samorząd gospodarczy w Polsce”. — *Przegląd piśmiennictwa*: 46 recenzji i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomji i socjologii oraz bogata bibliografia odnoszącej literatury polskiej i obcej — *Przegląd prawodawstwa*: Zobowiązania międzynarodowe Polski. Prawo administracyjne. *Kronika ustawodawcza* — *Sądownictwo*: Przegląd Orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego dla wszystkich ziem polskich, Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego — *Kronika gospodarcza, socjalna i samorządowa*.

Prenumerata roczna 25 zł we wszystkich księgarniach.

W pierwszych dniach grudnia r. b. wyjdzie z druku

KALENDARZ SĄDOWY

na rok 1931 (wydawnictwa rok V) opracowany przez Jerzego Kirkiczenkę, sędziego i Marjana Kraczkiewicza, radcę min. Ministerstwa Sprawiedliwości.

Kalendarz obejmuje oprócz obszernego działu informacyjnego (szczegółowego podziału czynności Ministerstwa Sprawiedliwości wraz z wykazem imiennym wyższych urzędników tegoż Ministerstwa i spisu sędziów, prokuratorów, sekretarzy sądowych, adwokatów, notariuszy, pisarzy hipotecznych, tłumaczy przysięgłych, obrońców sądowych i komorników na terenie całej Rzeczypospolitej, oraz sędziów i urzędników Najwyższego Trybunału Administracyjnego i Prokuratury Generalnej), także ustawy i rozporządzenia, dotyczące prawa o ustroju sądów powszechnych ogłoszone w r. 1930, regulaminy prokuratorskie, taksy notarialne i inne; nadto przegląd piśmiennictwa prawniczego za r. 1930, skorowidz miejscowości i wykaz sądów.

Skład główny w księgarni F. Hoesicka, Warszawa, ul. Senatorska 22.

Cena egzemplarza 7 zł.

Zamówienia przyjmuje również redakcja Dziennika Ustaw, ul. Długa 50. — Pasaż Simonsa.

Nadto nabywać można kalendarz w „Księgarni Prawniczej” w Warszawie, ul. Miodowa 6 i we wszystkich księgarniach.